

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, faks. (8 5) 268 5187

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
El. p. r.stanislovaitiene@finmin.lt
TAIS

2020-09-01 Nr. 36P-135-(8.1.10)
| 2019-07-27 pranešimą

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 20-10389, 20-10390, 20-10391, 20-10392, 20-10393 IR 20-10394 DERINIMO

Teisėjų taryba, susipažinusi su Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektu „Dėl Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 10, 15, 17, 26, 28, 31, 33, 35, 62, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 111, 114, 130 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³ ir 111¹ straipsniais ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 7, 8, 21, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.64 ir 2.66 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ Nr. 20-10389, ir jame nurodytais įstatymų projektais (toliau visi kartu – Projektai), teikia pastabas dėl siūlomo teisinio reguliavimo priemonių ir įgyvendinimo pasekmių.

1. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 10, 15, 17, 26, 28, 31, 33, 35, 62, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 111, 114, 130 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³ ir 111¹ straipsniais ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – JANĮ projektas) siūloma tobulinti Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 33 straipsnio 1 dalį, nurodant, kad „Teismas, naudodamasis valstybės informacinių sistemų sąveika, teikia priežiūros institucijai **pareiškimus teismui dėl nemokumo bylos iškėlimo**, priimtas nutartis ir sprendimus, taip pat įsiteisėjusias nutartis ir sprendimus, kartu nurodydamas šią informaciją“. Nurodytu Juridinių asmenų nemokumo įstatymo pakeitimu siekiama įgyvendinti 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1023 dėl prevencinio restruktūrizavimo sistemų, skolų panaikinimo ir draudimo verstis veikla ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2017/1132, (toliau – Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyva) 29 straipsnio nuostatas.

Įvertinus Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 29 straipsnyje nustatytus rinkti duomenis apie nemokumą (pvz., procedūrų, dėl kurių buvo kreiptasi ar kurios buvo pradėtos, jeigu toks pradėjimas numatytas pagal nacionalinę teisę, ir procedūrų, kurios yra vykdomos ar buvo užbaigtos, **skaičių**; prašymų pradėti restruktūrizavimo procedūras, kurie buvo paskelbti nepriimtinais, buvo atmesti arba buvo atsiimti procedūrų dar nepradėjus, **skaičių**), manytina, kad siūlymas Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti pareigą teismams teikti priežiūros institucijai pačius pareiškimus teismui dėl nemokumo bylos iškėlimo (kurie nėra teismo rengiami procesiniai dokumentai) neatitinka proporcingumo principo.

Teisėjų tarybos nuomone, siekiant nacionalinėje teisėje įgyvendinti Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 29 straipsnio nuostatas, pakaktų nustatyti, kad teismai galėtų teikti tik informaciją apie tokius pareiškimus, tačiau ne pačius dokumentus ir jų turinį. Pastarųjų teikimas būtų perteklinis veiksmas Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 29 straipsnio kontekste ir apsunkintų teismo darbą (teismui tam tikrais atvejais pareiškimų turinį tektų skaitmenizuoti), reikalaujant papildomų žmogiškųjų resursų.

Taip pat, Teisėjų tarybos nuomone, iš siūlomos papildyti teisės normos turėtų būti aišku, kokiame etape ir (ar) apie kokius įvykius, susijusius su pareiškimais teismui dėl nemokumo bylos iškėlimo, turėtų

būti teikiama informacija (pvz. apie visų pareiškimų gavimą ar tik apie pareiškimus, kurie teismo buvo priimti, ir (ar) kt.).

Pažymėtina, kad iki šiol Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (toliau – LITEKO) nebuvo numatytas funkcionalumas priežiūros institucijai teikti pareiškimus teismui dėl nemokumo bylos iškėlimo. Todėl, siekiant įgyvendinti siūlomą Juridinių asmenų nemokumo įstatymo pakeitimą reikėtų tobulinti LITEKO sistemą, t. y. įdiegti naują funkcionalumą, kuris užtikrintų galimybę teikti priežiūros institucijai pareiškimus teismui dėl nemokumo bylos iškėlimo, o LITEKO tobulinimui reikėtų papildomų valstybės biudžeto lėšų. Šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2021 m. antrajame pusmetyje startuos modernizuota LITEKO II sistema, todėl investuoti valstybės biudžeto lėšas į esamos LITEKO tobulinimą šiuo metu nebūtų racionalu. Taigi, siūlytina apsvarstyti Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 33 straipsnio 1 dalies pakeitimų įsigaliojimo laiką, jį siejant su pakeitimų įgyvendinimu LITEKO II sistemoje, t. y. šios teisės normos įsigaliojimą numatyti, pavyzdžiui, nuo 2022 m. sausio 1 d.

2. JANĮ projekte siūloma keisti Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 10 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant taip: „Asmuo, siekdamas sudaryti susitarimą dėl pagalbos, turi teisę kreiptis į teismą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo **visu susitarimo dėl pagalbos laikotarpiu** ir (ar) dėl šių priemonių panaikinimo.“ Teisėjų tarybos nuomone, nurodyta formuluotė nėra visiškai tiksli lingvistiniu požiūriu. Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje kalbama apie siekimą sudaryti susitarimą, ir šio veiksmo, t. y. siekimo metu turimas teisės, t. y. kreiptis į teismą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir (ar) panaikinimo, tačiau naudojama formuluotė „turi teisę kreiptis <...> visu susitarimo dėl pagalbos laikotarpiu ...“ reikštų tai, jog susitarimas dėl pagalbos jau yra sudarytas, o ne jo siekiama. Taigi, nėra aišku, kaip galima kreiptis į teismą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ar panaikinimo susitarimo laikotarpiu, kai susitarimas dar yra tik siekiamas sudaryti.

3. Taip pat JANĮ projekte siūloma Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 35 straipsnio 2 dalį papildyti, nurodant, kad „**Teismas, atrinkdamas** nemokumo administratoriaus kandidatūrą, atsižvelgia į šio įstatymo 34 straipsnio 4 dalyje nustatytus nemokumo administratoriaus veiklą apibūdinančius kriterijus“. Teisėjų tarybos nuomone, sistemaiškai vertinant Juridinių asmenų nemokumo įstatymo nuostatas, teismas nemokumo administratorių ne atrenka, o jį **skiria**, naudodamasis atrankos programa. Taigi, Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 35 straipsnio 2 dalies formuluotė turėtų būti tikslinama, nurodant, kad naudojantis atrankos programa nemokumo administratoriaus kandidatūra atrenkama pagal 34 straipsnio 4 dalyje nustatytus nemokumo administratoriaus veiklą apibūdinančius kriterijus.

Pirmininkas

Algimantas Valantinas